

o prejšnji rekel, da je bila delanezmožna. Zato je vlada nastopila brez vsakega programa, edino delo, ki ga je začela vršiti, je bilo ponovno skrivno rovarjenje za strankarsko premoč. Usoda vlade je zavisela od radikalnega kluba, ki je zavzel napram vladi prav zanimivo stališče. Na seji je na Uzunovičevo zahtevo bilo glasovanje, ki je izpadlo nepovoljno. Za vlado je glasovalo 66 poslancev, 21 proti, 7 nič, 35 jih ni bilo navzočih. Že med to sejo sta prijavila ministra dr. Miletič in Simonovič, da odstopata kot ministra. V vladi so zdaj 4 ministrski sedeži svobodni. Kako dolga je usoda te vlade, smo že zadnjič povedali. Le da je skoro gotovo, da bo celotna vlada odstopila morda že preje kot se pričakuje.

Sedanja vlada nima večine. Ker je v radikalnem klubu glasovalo 21 poslancev proti vladi, sedanja vlada nima večine, če stopi pred narodno skupščino, pa ti poslanci glasujejo proti njej. Gotovo je, da teh 21 ne bo odnehalo, in da bo vlada, če pride pred poslance, ostala v manjšini.

Razmere v radikalnem klubu. Gotovo je, da radikalni klub svoj položaj prenaša v javen položaj cele notranje državne politike, ker pač šteje 120 poslancev. Dokler je še živel Pašič, se je vsak poskus spremembe v klubu in razcepa v kali zadušil. Celo tako je to bilo strogo, da so najboljši voditelji radikalnega kluba kot Protič, Petrovič, Jovanovič ostali skoro osamljeni. Zdaj se razmere, ki so bile preje prikrite, vedno bolj jasno očitavajo. Skupina pašičevcev je sicer manjša, a je energična in zaseda prav odlična mesta v politiki. Ne bo je lahko odriniti. Med uporniki proti Uzunoviču je med drugimi predsednik narodne skupščine Marko Trifkovič, prvi podpredsednik dr. Šobotič, dosedanja ministra dr. Miletič in dr. Simonovič. več drugih bivših ministrov in vplivnih politikov. Gotovo je, da gre radikalna stranka razkolu nasproti, kajti v stranki, kjer so načela postranska stvar in je vsa politika le — razprava o osebah, mora prenehati vsako resno delo in se stranka razleti na drobce. So mnogi zelo visoko stoječi ljudje v naši državi pri tem delu, da se premočna radikalna stranka oslabi in da se okrepi Davidovičeva politična skupina, ki naj bi potem tvorila protiutež proti radikalom.

Leto volitev — je leto 1927. V tem letu bomo šli večkrat na volišče. Dne 23. januarja prvokrat. Potem pridejo letos na vrsto tudi občinske volitve, volitve v okrajne zastope, skoro gotovo tudi državnozbornske volitve. Poleg teh pa še volitve v trgovske in obrtne zbornice, ker so bile dosedanje zaradi raznih goljufij SDS razveljavljene. To leto bo torej precej posvečeno javnemu političnemu življenju. Naši ljudje naj veliko berejo naše liste, naj se zanimajo za splošno politično življenje, ker je leto 1927 — leto velikih in važnih odločitev.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija bo pomagala Habsburžanom na ogrski prestol. Oton Habsburški, sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla, bi naj bil pravzaprav kralj ogrski, a na Ogrsko ga druge države ne pustijo. Listi vedo zdaj poročati, da je Mussolini poslal bivši cesarici Citi obvestilo, da bo pomagal Otonu na ogrski prestol. Mussolini računa, da bo na ta način imel na Ogrskem zvestega zaveznika za svoje predzre načrte, ki jih je skoval, da podjarmi vsaj južno in srednjo Evropo.

Na Grškem so vroča tla, se že zopet pripravlja preobrat. Razkrili so obširno zaroto med vojaštvom, ki ji pa ni mogoče prav do živega. Pričakuje se, da bo v kratkem zopet nasilna izprememba vlade. Take razmere morajo ubiti vse veselje državljanom, ki hočejo delati in v miru živeti.

Albanski Beg Zogu bi rad bil kralj. Ta gospod veleposestnik, ki ima dva velika žepa, v enega plačuje naša država, v enega Italija, in katera več da, na tisto stran se ta človek nagne, ima tudi velik apetit po lepih naslovih. Zdaj bi rad postal kralj. Oženil pa se bo z italijansko princezijo. Na tej politični svatbi bo pač menda Mussolini za starešino.

Revolucija v Nicaragui. V Ameriki so precej odločni ljudje. In zato ni čuda, če tintam bukne ne le politična, ampak tudi krvava vojna. Tako je zdaj prizadeta država Nicaragua. Kako se bo revolucija končala, danes še ni mogoče povedati. Združene države, o katerih se je najprej čulo, da bodo posegle vmes, so svoje čete odpoklicale. Na-

prav je bil pri miru. Tak je, kakor spremljevanje k godbi udari katerokoli noto, on takoj povzame za teboj. Kako bi ga potem ne videl rad? Saj te niti tvoja žena in tvoji otroci ne razumejo tako. Ko bi te le!

Pečevje ni tako in tudi voda ne. To je nekaj močnejšega od človeka, noče se mu ukloniti — gozd pa. Kakor bi bil tvoja zibelka ali ležišče. Še po smrti bi ti ne bilo nikjer boljše kot v njem. Rakev bi ti bil, pa kakšna! Pa molil bi nad tabo. Razsežna rakev bi bila to, vonjava, črvi bi te ne snedli, k večjemu medved ali volk, čistita zverjad, in tudi duša bi bila vesela, ko bi odletela, da te ne bodo vrgli v kako jamo, čeprav je posvečena, ampak da boš ležal kakor javor, kadar mu korenine zgnijejo ali pa ga večer prevrne — s prostimi prsi proti nebu, čeprav mrtev.

Bartek Gronikovski je poznal gozdno zverjad kakor mjevova žena svojih petero gosi pri koči. Kar na slepo ni streljal in se je držal lovske navade, da je prizanašal brejim samicam in vedno gledal na čas. Samo taktat, kadar je že preveč pritiskala beda v koči in je pritiskal glad (znano je, da v Bukovini žito ne dozori), — taktat pa ni izbiral. Srna, zajec — na te je največkrat streljal. Na jelena je streljal trikrat, a nikdar srečno. Bilo jih je malo, težko je bilo naleteti nanj. Divjih koz je podrl brez števila, divja prešiča dva in pet medvedov. Doma je bilo veselje, hrane za dolgo časa, kože je prodal, — to je bil zmerom najboljši strel.

Sele ko je imel Bartek Gronikovski zver v torbi, zajca ali srno, ko se je bil že umiril, šele potem je rad opazoval življenje zverjadi. Po cele ure je gledal divje petelinje (ruševce ali glušce), kateri posebno za Tatrami na južni strani okoli Krivana in Volovca radi posedajo po jerebikah, brinah in malinah, čuvajoč se od zgoraj orlov in jastrebov,

sprotno pa sta začeli mobilizirati Čile in Mehika. Nevarnost vojske je velika.

Protivladina zarota na Bolgarskem. Na Bolgarskem so razkrili zaroto, ki je pripravljala za sredino januarja političen preobrat. Delo zarotnikov je bilo že razdeljeno. Eni bi polovili ministre, drugi častnike, tretji del bi prevzel banke, nadaljnji železnico itd. Zdaj pa so jih zalotili in pozaprli. Tako pišejo listi. Če je to res, se ne more reči. Res je le, da so jih zopet mnogo zaprli in je bila treba nekaj povedati, zakaj so jih zaprli. Srečen, kdor verjame.

Za red in mir! Še daleč smo od onega lepega rednega in mirnega življenja, kot si ga narodi, pa vsi brez izjeme, želijo, da bodo mogli s svojim poštenim delom se pošteno in dostojno preživeti in kulturno napredovati. Ni še prav jasno, ali gremo v novem letu boljšim razmeram nasproti, ali pa čaka Evropo hudo in težko leto? Iti mora k boljšemu, če se bomo odločno držali v javnem življenju načel poštenosti in povsod podpirali borilce, ki se žrtvujejo za blagor naroda. Obenem pa bomo tudi Boga prosili, »daj svojim narodom red in mir!«

Volilci SLS!

V mariborski oblasti je naša
škrinjica

1.

!! prva !!

Viničarski vestnik.

VINICARJI!

Od vseh dosedanjih dogodkov je bil za nas viničarje »Prvi kongres viničarjev« v Ljutomeru dne 7. in 8. dec. m. l. najvažnejši. Ne samo, da smo si postavili program, ampak kongres sam na sebi je bil izraz moči naše organizacije in krepkega pokreta v naši Strokovni zvezi viničarjev.

Drug, enako važen moment za nas so sedanje volitve v oblastne skupščine. Važnost je v tem, da viničarji dobimo v najmočnejši naši stranki, SLS, svojega kandidata na sigurnem mestu in sicer v srezu pljuško-ormoškem. Naše organizirano viničarsko delavstvo že ve, kaj se pravi, dobiti svojega zastopnika, postati tako v političnem kakor v gospodarskem oziru enakopraven z drugimi stanovi.

Viničarji stopamo vedno bolj v ospredje naše javnosti, in to le po zaslugi našega neumornega in nesebičnega dela v organizaciji, katera razteza svoj obroč vedno dalje in dalje. Tudi naši politični nasprotniki so postali pozorni na nas, pred vsem samostojni demokrati. »Domovina« opisuje v eni sedanjih številki naš kongres, odobrava našo stanovsko zavest, samo ne ugaja ji, da so predstavniki organizacije, kakor tudi cela Strokovna zveza viničarjev pod-

ne zaupačjo tudi rušju in lesni gošči, iz katere so se plazili urni ris, zvijačna kuna, krvoločni, zahrbtni lisjak in nenadoma kakor blisk naskakujoča divja mačka. Tam so razpenjali svoje krasno perje, na dva kraja razdeljene repe, lepo pisane peroti, tam so imeli med sabo svoje bitke, se kakor nori metali na počepajoče samice, podirajoč jih pod sabo in celi naježujoči se v divji zaljubljeni strasti; tam so se potem gredli na soncu kakor oslepleni. Tam so švigali po tokavah divji golobi, bistri in previdni; tam so s križanjem vzletavali žrjavi in divje rade, velike in težke križevke in manjši, vitki krehelci, padali v močvirja in kaluže po dolini v bujno travo, ali pa pluli po jezereh. Drugod, v Rastokih, je vedel Bartek za bele podlasice s črnimi repi, ki so lazile izpod kamenja s priostrenimi smrčki in bistrimi očesi naprej. Večkrat je presekal z dobro pomerjenim strelom iz puške ali kamenom gonjo kune za nesrečno ververico, bežečo z drevesa na drevo, in z naprej našopirjenim repom skakajočo preko tenkih vej. Ververice je imel že vse rad. Kadar je katero ugledal na drevesu, je bil takoj pripravljen, da se je ne bo mogel nagledati. Kako se ta ververica vzpenja po debelih, brzi po vejah, seda, zdaj zasučje glavico zdaj se ozre, zopet seda, in se pokrije z repom kakor ženska proti dežju s plaščem! S tačico pograbi šiško in prične treti, luščine proč metati in seme grizti. Veselje jo je g'edati! Tudi nanje je streljal Bartek, a samo ko je bil mlad in nagej za strel. Tudi doma jih je imel par, pa so se mu smilile: zato jih je kmalu izpustil. Tudi žolne je imel rad, opazoval jih je pri delu kako živahno klujejo skorjo, z repom uprte ob drevo, ali pa se, posebno spomladi, kakor na piščanke piskajoč naglo izpreletavajo med vejami.

Kadar se je šoga zadržal — je prisluškoval, kadar so drozgi zazvonili — je obstal. Ne samo radi njih prijel-

okriljem Slovenske Ljudske Stranke. Po mnenju teh bi morala biti naša organizacija nestranskarška, ker bi beje potem tudi demokratska stranka radevolje podpirala naše zahteve. Vemo, da se je dopisniku »Domovine« poželelo tistih množic, ki so bile na kongresu, v demokratske vrste.

Celokupno naše slovensko delavstvo ve, da močna strokovna organizacija ter dobro usmerjena politika zamoreta edino doprinesiti delavstvu trajne uspehe. To tudi vemo mi, viničarji. Politika, volilna kroglica, je nož, s katerim se reže kruh, kakor kmetu in obrtniku, tako seveda tudi delavcu, najzadnjemu kočarju in viničarju, za več let naprej.

Ravno radi pogrešene politike naših samostojnih demokratov in samostojnih kmetincev, sedanjih radičevcev, se je naselila v našo deželo tolika gospodarska propast in socijalna mizerija. Viničarji smo pod vlado teh režimov doživeli marsikaj. Namesto, da bi vlada uzakonila toliko potrebni viničarski red, se je hotelo viničarje obdavičiti na njegov žitak beraški zaslužek. Davek na ročno delo ali davek od telesne moči bi moral plačati tudi viničar v 3% znesku od vseh dajatev gospodarjevih, bodisi v denarju ali v naravi. Torej bi plačal davek od živine, od deputatne zemlje, od vsega, tudi od zaslužka v zrnju, katerega se zaslužni na mlatvi. Ko bi ne bilo naše organizacije in naše zaščitnice SLS, bi se to gotovo tudi zgodilo. V tem slučaju in še nešteti drugih imamo viničarji, vsi brez izjeme, najboljši dokaz, da je SLS edino se potegovala za nas uboge viničarje, in nasprotno, da nas so vse druge stranke še hotele bolj uničiti gospodarsko ter nas storiti pravcate sužnje sedanjega modernega kapitalizma. Uvideli smo, da za rešitev viničarskega vprašanja ni smisla doli v Beogradu, ampak se bo z njim bavila oblastna skupščina v Mariboru, ter edino zopet, če bo SLS v nadvečini zastopana v tem deželnem parlamentu. Zato so te oblastne volitve dne 23. januarja 1927 za viničarje tako velepomembne. Zato vsi viničarji, organizirani ali ne, sedaj je čas. Vsi na volišče dne 23. januarja! Proč z malodušnostjo! Proč z raznimi pomisleki! Sedaj, viničarji, odločite sami, ali naj nam gospodarji tisti, ki nas sovražijo, ali oni, kateri nam hoče dobro! Vsi volite v prvo škrinjico po vseh okrajih! Prva je SLS škrinjica. Kdor ostane doma, pomaga nasprotnikom ubijati viničarski stan in s tem sam sebe. Oni viničarji, katerih gospodarji ali pazniki so člani drugih strank, naj se ne bojijo nobenih groženj, sprejeti pa se sme vsaka nagrada ali dar v volilni namen, samo da storite Vašo volilno dolžnost sebi v prid in ne onim, to je, da volite v prvo škrinjico! Skrbite, da bo vsak viničar šel na volišče, kaj ima pravico voliti, ne dajte prej miru, dokler ne gre z Vami! Starčkom in onim, ki trpijo vsled slabe obutve, pomagajte kakor morete in znate na volišče! Nasprotniki bodo spravili vse svoje ljudi na volišče. Tudi mi ne smemo zaostati! Sedaj je še čas! Pozneje nič ne pomaga več tarnanje in preklinjevanje. Viničar.

Zbirajte za volilni sklad

V vsako hišo, „Slovenski Gospodar“!

Naročnina za leto 1927 znaša:

za celo leto 32 Din,
za pol leta 16 Din,
za četrti leta 8 Din.

Naročite po dopisnici, zahtevajte položnice, priložite pri naročilu: dosedanji (star) ali nov naročnik!

Ta teden pa moramo nekaj storiti za razširjenje »Slovenskega Gospodarja«!

nega glasu; kjer se oglašajo proti koncu marca ali v začetku aprila, tam tudi sljuka leta. V Tatrah je redka in jo je težko ustreliti, kadar v večernem mraku leta ob grčih, vendar jih je nekaj prinesel otrokom v kočjo. A to je bil strel samo za zabavo, ako je imel v rogu dosti smodnika. Največkrat pa je legel pod smreko, jih vabil žvižgaje in potem vlekel na uho, kako hripajo.

Rad je gledal zvečer, posebno kadar je bil kje na višini, kako v goščo pod njegovimi nogami v jekleni, mrzli mrak leti sova, ptica ogromnih, razmršenih perutnic, podobna strašilu, ki ne naznanja nič dobrega. Gledal je za njo, dokler ni izginila, z nekakim praznovernim strahom v srcu in je gledal za njo v gozd še potem, kakor bi se tam moralo nekaj zgoditi.

Nikoli se mu ni mudilo streljati, kadar se je priplazil do divjih koz in se mu ni bilo treba nikogar bati. Gladil je, kako se pasejo po goličavah, kako lazijo po pečinah, hodijo po pomolih nad prepadi, da se človeku zdi, kakor bi tam niti ne bilo prostorčka, kamor bi mogle upreti parklje. Odtod je preklicana žival gledala doli v grozni prepad, kakor bi imela perutnice, pa ima samo noge. Ali pa ti skoči na skalico, da komaj vse štiri noge postavi skupaj in tako stoji ter vije z nosom, če bo kaj opazila ali vohala. Videl je Gronikovski, kako se kozja brani orla, kako kozja kozlička skriva v životom, kako naskakuje roparja z rogm, videl je, kako je nekoč mlada kozja, a vendar še pretežka, da bi jo orel mogel odnesti, dirjala od skale do skale, s krepplji lačnega orla v hrbtno, a tako hitro, da so se mu krila v naglem begu razprostrla in jo je moral pustiti. Večkrat se je Bartku posrečilo ustreliti kozo, ki je imela še brazgotine v bokih od takega bega.

(Dalje prihodnjé.)